

REWILD
BEWILD
REWIRE

BELONG

REWONDER
BEWANDER
REWATER

WAARDEKADER

GENT2030

Aard van het document

- #1 Met dit document proberen wij, de 30 van 2030, een captatie te maken van onze waarden zoals die op dit moment zijn. Het is een tijdsdocument waarin we onze verlangens en overtuigingen weergeven. De realisatie van de waarden die in dit document zijn opgelijst, is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle partijen die bij het project Gent Europese Culturele Hoofdstad 2030 betrokken zijn, en dienen als dusdanig te worden gebruikt als collectieve tool voor, tijdens en na het project.
- #2 We dromen ervan dat Gent als culturele hoofdstad een **transformatief** traject kan zijn. Om een wenselijke transformatie te bekomen, die in lijn ligt met onze intentie, moeten een paar waarden in de praktijk worden gebracht.
- #3 Dit document capteert de waarden die wij, als vormgevers en bron van het concept, hoog in het vaandel dragen. Deze waarden zijn voor ons **onlosmakelijk** verbonden met het concept. Deze waarden zijn toetsstenen om het concept verder te duiden, concretiseren en operationaliseren. In die zin is dit document dus geen bijgedachte, niet banaal. Het is een captatie van waarden die voor ons fundamenteel zijn om tot een geslaagd project te komen. Het document is in die zin geen bijgedachte.
- #4 **De waarden in dit document vastgelegd zijn een doel, maar evenzeer middel/methode.** Deze waarden geven weer wat we willen verwezenlijken of bevorderen in de maatschappij, maar evenzeer hoe we dat willen doen.
- #5 De verschillende waarden die we capteren in dit document zijn **onlosmakelijk verbonden** met elkaar en **beïnvloeden elkaar**. Wanneer we bijvoorbeeld zeggen dat 'duurzaamheid' en 'verbinding' waarden zijn, bedoelen we niet dat deze waarden afzonderlijk tot stand moeten komen. Eerder bedoelen we dat verbindingen duurzaam moeten zijn en dat duurzaamheid tot verbinding moet leiden. De waarden zijn in die zin cumulatief.

TOEGANKELIJKHEID TOEGANKELIJKHEID TOEGANKELIJKHEID

Het ontwerpen van activiteiten, communicatie, procedures en ruimtes die voor zo veel mogelijk mensen zo bruikbaar, zinvol, verrijkend en begrijpelijk mogelijk zijn. De toegang van zowel de fysieke als de mentale ruimte wordt van drempels ontdaan.

Toegang betekent niet alleen het gebruik en vruchtgebruik van de ruimte maar ook toegang tot de directie en administratie van die ruimtes. We geloven hierbij heel erg in universeel ontwerp, een ontwerpvisie die radicale toegankelijkheid stimuleert. In plaats van een optelsom van maatregelen, probeert universeel ontwerp oplossingen aan te reiken die voor iedereen makkelijk bruikbaar zijn ongeacht bijvoorbeeld fysieke of mentale mogelijkheden, leeftijd, gender, geslacht, etniciteit, cultuur, taal, leerstijl of budget.

INNOVATIE INNOVATIE INNOVATIE

De openheid om ideeën, concepten, technieken of uitvindingen te introduceren en implementeren. Het Gent 2030-traject heeft een groot grensverleggend en vernieuwend potentieel. Dat potentieel moet niet enkel tot stand komen in de programmatie, maar ook in alle fasen en methodieken van het traject. Innovatie kan een doel op zich zijn, maar moet steeds ook een middel zijn ter bevordering van bijvoorbeeld inclusiviteit en toegankelijkheid.

Bestaande middelen moeten beschikbaar gesteld worden aan de culturele sector om culturele en sociale behoeftes te identificeren en te zoeken naar mogelijke oplossingen. Het gebruik van technologie, innovatie en resultaten moeten toegankelijk zijn voor iedereen.

VRIJHEID VRIJHEID VRIJHEID

De mate waarin iemand onafhankelijk en zonder dwang of beperking autonoom kan zijn, denken en handelen. In een traject als Gent 2030 dient de individuele vrijheid zo veel mogelijk gegarandeerd te worden met als uitgangspunt dat de individuele/artistische/fysieke/mentale vrijheid van de ene persoon zo veel mogelijk gevrijwaard dient te worden, tenzij ze de vrijheid van een ander inperkt.

DUURZAAMHEID DUURZAAMHEID DUURZAAMHEID

Duurzaamheid wil zeggen: binnen vier aspecten - ecologisch, menselijk, sociaal en economisch - respectievelijk grondstoffen, menselijke energie, sociale netwerken en geld sneller te laten regenereren dan dat ze worden uitgeput. Alle facetten van duurzaamheid moeten volwaardig tot hun recht komen en zijn verbonden met elkaar.

Economische duurzaamheid gaat ook over welke economie beoogd wordt, en hoe die duurzaam ten dienste staat van mens en maatschappij. Aangezien deze vier pijlers van duurzaamheid dusdanig zijn verbonden met elkaar, kan enkel over volwaardige duurzaamheid gesproken worden wanneer ze allemaal gewaarborgd zijn.

We moeten het piramidedenken achterwege laten en komen tot een circulair bewustzijn, waardoor kleine en grote organisaties op tot volwaardig duurzame samenwerkingen kunnen komen. Duurzaamheid mag nooit tot armoede, marginalisatie, verspilling van middelen, monopolies, favoritisme of uitsluiting leiden.

INCLUSIVITEIT & DIVERSITEIT INCLUSIVITEIT & DIVERSITEIT INCLUSIVITEIT & DIVERSITEIT

Diversiteit slaat op de mate waarin verschillende identiteiten zijn gerepresenteerd binnen een project. Inclusiviteit slaat op de mate waarin iedereen toegang heeft en krijgt tot kansen, middelen, en inspraak. Diversiteit is ons uitgangspunt, inclusiviteit ons doel. Proportionaliteit is daarbij onze parameter.

Diversiteit is louter kwantitatief, inclusiviteit is kwalitatief. We benadrukken het belang van beide in alle lagen van de organisatie en bij de verdere uitwerking van het Gent 2030-traject. We erkennen dat ieders positie uniek en complementair is, en leren elkaars positie kennen op een respectvolle manier, vol nieuwsgierigheid en met een open geest. Verschillen worden daarbij omarmd maar niet benadrukt.

RECHTVAARDIGHEID RECHTVAARDIGHEID RECHTVAARDIGHEID

Eenzijds een proportionele verdeling van voorzieningen en middelen, anderzijds het tegenovergestelde van uitbuiting en onderdrukking. Rechtvaardig beleid laat niemand achter en ziet niemand over het hoofd. Wanneer iemand onrecht ervaart moet er ruimte zijn dit onrecht te herstellen.

SOLIDARITEIT SOLIDARITEIT SOLIDARITEIT

Het bewustzijn van samenhang en de bereidheid om de consequenties daarvan te dragen. Samenhang is het besef, of de ervaring, van deel te zijn van een groep die elkaar steunt. Solidariteit impliceert eveneens genegenheid met sociale strijden waar je, strikt genomen, zelf niet toe behoort. Dit betekent ook het zoeken naar en identificeren van de personen die hulp nodig hebben in plaats van te verwachten dat zij om hulp zullen roepen of te wachten tot de problemen zichtbaar worden alvorens te helpen. We moeten dus zoeken naar hen die solidariteit nodig hebben. We geloven actief in de leuze 'zij die in Gent zijn, zijn van Gent'. Het Gent 2030-traject moet solidariteit stimuleren tussen verschillende groepen.

SAMENWERKING SAMENWERKING SAMENWERKING

Samenwerking impliceert nieuwe verbanden, zowel tussen individuen als tussen organisaties en gemeenschappen of bevolkingsgroepen. Die verbanden moeten erop gericht zijn collectieve doelen en collectieve vooruitgang te verwezenlijken. We kunnen spreken over geslaagde samenwerkingsverbanden als hierin de kiem wordt gelegd van nieuwe gemeenschapsverbanden. Bestaande kleinschalige of ondergrondse samenwerkingen kunnen niet zomaar worden vervangen door een nieuwe grootschalige samenwerking. Er worden geen dingen 'voor' iemand georganiseerd, maar steeds 'met'.

DEMO CRATIE DEMO CRATIE DEMO CRATIE

Democratie heeft voor ons meerdere invullingen. De eerste is eerder klassiek: het fundamentele geloof dat iedereen, elke persoon, evenveel te zeggen heeft en even hard mag doorwegen. Iedereen doet er evenzeer toe. De tweede invulling van democratie houdt voor ons in dat we geen beslissingen maken, of wegen inslaan, waar niet alle betrokken partijen zich in kunnen vinden. We hanteren hierbij consent, er zijn geen fundamentele bezwaren, boven consensus, iedereen staat 100% achter de plannen. Een laatste dimensie van democratie houdt in dat niets wordt georganiseerd voor mensen, maar door mensen.

VEILIG HEID VEILIG HEID VEILIG HEID

De mate waarin een persoon, of groep personen, erop kan vertrouwen dat ze niet zullen worden blootgesteld aan geweld, discriminatie, persoonlijke aanvallen of andere vormen van fysieke of emotionele pijn. Bijgevolg is een non-discriminatiebeleid voor elke actie en activiteit binnen het Gent 2030-traject sterk aangewezen. Zo wordt duidelijk gemaakt dat elke vorm van discriminatie op basis van onder meer sociaal-economische achtergrond, huidskleur, etnisch-culturele achtergrond, taal, geloof, overtuiging, seksuele geaardheid, genderidentiteit en -expressie, handicap of neurodivergentie niet getolereerd wordt.

OPENHEID OPENHEID OPENHEID

Mentale en fysieke drempels worden zoveel mogelijk weggewerkt. Openheid staat ook voor transparantie in elke fase van het traject en transparante communicatie over organisatorische, financiële, bestuurlijke, artistieke, programmatische... beslissingen. Bijvoorbeeld door een toegankelijke website, toegang tot documenten, open calls, open infomomenten. Als je subsidies misloopt krijg je een transparant antwoord omtrent de motivatie. Openheid betekent ook het in vraag mogen stellen van personen in machtsposities, of instituties.

VERBINDING VERBINDING VERBINDING

De inwoners van Gent zijn niet alleen individuen, maar hebben allerlei connecties met elkaar in de vorm van organisaties, (feitelijke) verenigingen, informele en formele kaders die hen samenbrengen. Bestaande verbindingen moeten kunnen worden versterkt en nieuwe verbindingen, tussen personen en organisaties, moeten voortvloeien uit het traject naar en de programmering van Gent Europese Culturele Hoofdstad 2030.

Een verbonden, open, veilige, democratische, samenwerkende, solidaire, rechtvaardige, inclusieve en diverse, duurzame, vrije, innovatieve en toegankelijke samenleving. Wat er in 2030 ook gebeurt in Gent, dat is de droom die wij vandaag koesteren en willen doorgeven. In 2022 nodigde de Stad dertig 'toekomstdenkers' uit om samen met zes trekkers een concept uit te werken voor Gent als Europese Culturele Hoofdstad. In de loop van dat proces gingen de denkers aan het dromen en de dromers aan het denken: over waarden en overtuigingen, over beloftes en realiteiten. Zo kwam dit document tot stand: met het hoofd in de wolken en de voeten in de aarde. Niemand van ons had daarbij een politieke agenda voor ogen, ieder van ons ging dit proces aan vanuit een authentiek engagement voor de samenleving vandaag en morgen.

Aan het einde van de eerste fase naar 2030 toe is dit ons testament: dit is wat we willen doorgeven, dit is wat we verwachten, dit zijn de principes die in de loop van het verdere proces niet mogen verloren gaan. Het concept dat we opleverden in mei 2022 staat open voor onderhandeling in vorm en inhoud, dit document niet. Wat er in 2030 ook gebeurt en wie de organisatie ervan ook opneemt, dit is onze wens: dat elke stap die gezet wordt, mag gaan in de richting van die verbonden, open, veilige, democratische, samenwerkende, solidaire, rechtvaardige, inclusieve en diverse, duurzame, vrije, innovatieve en toegankelijke samenleving waar we al zo lang van dromen

ALINE LAPEIRE
AMANI EL HADDAD
ANYUTA WIAZEMSKY SNAUWAERT
AYLA JONCHEERE
BADRA DJAIT
BEN VAN ALBOOM
CARMEN HORNBOSTEL
EMIEL LENAERT
ERCAN CSMELI
FATIH DE VOS
FREDERIK SIOEN
HANNAH ZAOUAD
IDRIES BENSBAHO
JENS DE WULF
JOHAN DE SMET
JORAM KUNDE BOUMKWO
KAPINGA GYSEL
KATRIEN LAPORTE
KRIST BIEBAUW
LAURA PEÑA
LEONTIEN ALLEMEERSCH
LIEN DE RUYCK
MALIQUE FYE
NESLIHAN DOGAN
NOEMI DE CLERCQ
PETER MERCKX
PETER VAN DEN ABEELE
PHILSAN OSMAN
SHUSHANIK GORGINYAN
SIMON ALLEMEERSCH
STEFAN DE WINTER
TINA DE GENDT
VALERY DE SMEDT
WIM WABBES